

ВПРОВАДЖЕННЯ КОРОТКОСТРОКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ В РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ «FUTURE PROFІ» НА БАЗІ ДНЗ «БОГУСЛАВСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ»

Лілія Чогут,

аспірантка Інституту професійно-технічної освіти НАПН України,
методист Державного навчального закладу «Богуславський центр професійно-технічної освіти», м. Богуслав, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-0994-4978>

Анотація. Сучасний стан економіки характеризується значними змінами на ринку праці. Нові тенденції - стрімкий розвиток інновацій та технологій, виникнення нових спеціальностей на перетині декількох галузей, необхідність економії та ефективного використання енергоресурсів, поширення нових форм і видів зайнятості, підвищення конкуренції, посилення міграцій, можливість постійно змінювати місце роботи та фах - висувають нові вимоги до володіння знаннями, вміннями та навичками. М'які універсальні міжпрофесійні навички (soft skills), такі як менеджмент знань та інформації, самоорганізація, ведення переговорів, вміння аналізувати та приймати ефективні рішення, розв'язувати комплексні задачі, дозволяють особі швидко адаптуватися до нових умов, разом із профільними вузькоспеціальними знаннями – дозволяють набути конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці. Такими спеціалізованими знаннями на сьогодні є кваліфікації у секторі енергоефективності та енергозбереження.

Ключові слова: професійна освіта, короткострокові курси, енергоефективність, європейський проєкт, майстер виробничого навчання, самоосвіта.

IMPLEMENTATION OF SHORT-TERM TRAINING PROGRAMS ON ENERGY EFFICIENCY WITHIN THE IMPLEMENTATION OF THE «FUTURE PROFІ» PROJECT ON THE BASIS OF THE «BOGUSLAV CENTER OF VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION»

Lilia Chogut,

graduate student of the Institute of Vocational and Technical Education of the National Academy of Sciences of Ukraine,
Methodist of the State Educational Institution "Bohuslav Center of Vocational and Technical Education", Boguslav, Ukraine

Abstract. The current state of the economy is characterized by significant changes in the labor market. New trends – the rapid development of innovations and technologies, the emergence of new specialties at the intersection of several industries, the need for saving and efficient use of energy resources, the spread of new forms and types of employment, increased competition, increased migration, the possibility of constantly changing the place of work and

profession - put forward new requirements for ownership knowledge, skills and abilities. Soft universal interprofessional skills (soft skills), such as knowledge and information management, self-organization, negotiation, the ability to analyze and make effective decisions, solve complex problems, allow a person to quickly adapt to new conditions, together with specialized knowledge – allow to gain competitiveness and demand in the labor market. Such specialized knowledge today are qualifications in the energy efficiency and energy saving sector.

Keywords: professional education, short-term courses, energy efficiency, European project, master of industrial training, self-education.

Угода про асоціацію України з ЄС та вступу України до Європейського енергетичного співтовариства дає можливість посилити роботу національних інституцій у напрямку забезпечення енергоефективності, впровадження новітніх технологій енергозбереження та створення умов для мінімізації залежності від імпорту енергоресурсів та дефіциту енергетичних ресурсів. З метою впровадження європейських стандартів та швидкої інтеграції українського енергетичного ринку у європейський ринок Україна взяла на себе зобов'язання щодо проведення системних реформ направлених на підвищення енергоефективності та енергозбереження з урахуванням сучасного світового та європейського досвіду (*Короткострокове навчання з енергоефективності для будівельної галузі, 2022*). З метою впровадження європейських стандартів та швидкої інтеграції українського енергетичного ринку у європейський ринок Україна взяла на себе зобов'язання щодо проведення системних реформ направлених на підвищення енергоефективності та енергозбереження з урахуванням сучасного світового та європейського досвіду.

Директива 2012/27/EU Європейського Парламенту та Ради від 25 жовтня 2012 року про енергоефективність вимагає, щоб держави-члени за участю зацікавлених сторін, зокрема місцевих і регіональних органів влади, заохочували відповідні ініціативи з інформування, підвищення рівня обізнаності та навчання з метою інформування громадян про вигоди та практичні аспекти вжиття заходів із покращення енергоефективності (*Підвищення спроможності Державної служби зайнятості та інших стейкхолдерів в питаннях підготовки висококваліфікованих спеціалістів у сфері енергоефективності, 2022*). Для їх активного впровадження розроблені спеціалізовані короткострокові навчальні програми, що передбачають здобуття кваліфікацій із енергоефективності. Короткострокове навчання – це курси для працівників тривалістю 8 – 52 години. Навчання здійснюється в рамках проєкту технічного співробітництва "Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС з енергоефективності в Україні", який реалізує Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Міністерства економічного розвитку та співробітництва Німеччини та співфінансується урядом Швейцарії (*Підвищення спроможності Державної служби зайнятості та інших стейкхолдерів в питаннях підготовки висококваліфікованих спеціалістів у сфері енергоефективності, 2022*).

Реалізація цих програм започаткована у 2021 році, зокрема у закладах професійно-технічної освіти. Державний навчальний заклад «Богуславський центр професійно-технічної освіти» взяв участь в рамках реалізації проекту «FUTURE PROFI» за короткостроковими навчальними програмами з енергоефективності «Передові системи термомодернізації будівель і споруд» з серпня 2022 року. Їх запровадження, суттєво збільшило кількість здобувачів професійних кваліфікацій із енергозберігаючих технологій та удосконалення змісту, форм і методів навчання: мінімум теорії, максимум практики (70% часу – це практична підготовка); сучасні майстерні та обладнання для навчання; сучасні цифрові форми та методи навчання; майстер-класи від провідних компаній у сфері енергоефективних технологій; доступ до інформаційних матеріалів та ресурсів енерго-інноваційних хабів; практична підготовка на підприємствах будівельної галузі.

У 2022-2023 навчальному році заклад освіти впровадив вивчення матеріалу єдиним блоком відповідно до змісту та структури навчальної програми в рамках роботи профільного гуртка «Передові системи термомодернізації будівель і споруд» (30 годин). Попередньо майстер виробничого навчання пройшов навчання та отримав сертифікат. Кількість здобувачів профільного гуртка – 25 осіб. За погодженням з роботодавцями та органами управління освітою на основі типових навчальних планів та типових навчальних програм з професії «Штукатур, облицювальник-плиточник, маляр» з 2023-2024 навчального року адміністрація центру включить додаткову компетентність «Передові системи термомодернізації будівель і споруд». Додаткова компетентність включиться окремим блоком до навчальних програм та як окрема структура робочого навчального плану визначених стандартом професійної (професійно-технічної) освіти. Кількість годин не буде перевищувати 30 год. Додаткову компетентність включать до робочої освітньої програми з професії «Штукатур».

Отже, короткотермінові курси спрямовані на розбудову спроможності центру професійно-технічної освіти готувати кваліфікованих фахівців в секторі енергоефективності, популяризацію заходів з енергоефективності в Україні, залучення молоді до вибору технічних професій у сфері енергоефективності, організації навчання (перепідготовки).

Список посилань

Державний центр зайнятості. (2022). *Короткострокове навчання з енергоефективності для будівельної галузі.*

https://www.dcz.gov.ua/sites/default/files/buklet_kороткострокове_navchannya_z_energoefektyvnosti_5.pdf

Державний центр зайнятості. (2022). *Проект «Підвищення спроможності Державної служби зайнятості та інших стейкхолдерів в питаннях підготовки висококваліфікованих спеціалістів у сфері енергоефективності».*

<https://www.dcz.gov.ua/storinka/energoefektyvnist-navchannia>